

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра словацької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного
факультету

Юрій Бідзіля Юрій БІДЗІЛЯ

«30» червня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 3. ЧЕСЬКА ІСТОРИЧНА ПРОЗА ХІХ-ХХ СТОЛІТТЯ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність	В11 Філологія
Предметна спеціальність (Спеціалізація)	В11.038 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська
Освітня програма	Чеська мова та література
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	чеська, українська

Робоча програма навчальної дисципліни «**Чеська історична проза XIX-XX ст**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки** спеціальності **В11 Філологія** предметної спеціальності (спеціалізації) **В11.038 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно)**, перша – чеська освітньої програми «**Чеська мова та література**».

Розробники: Петріца Н.М., канд. філол. н, доцент, доцент кафедри словацької філології

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри

словацької філології

протокол № 8 від 27 червня 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Наталія ПЕТРИЦА

Схвалено науково-методичною комісією філологічного факультету

протокол № 9 від 30 червня 2025 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Галина ШКУРКО

© Петріца Н.М., 2025 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2025 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	1	1
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 4	Лекції:	
	22	10
	Практичні (семінарські):	
	20	2
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне опитування	Самостійна робота:	
	78	108

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «**Чеська історична проза XIX-XX століття**» є опрацювання теоретичних основ перекладу художнього тексту та формування навичок виконання літературного адекватного перекладу фрагментів прозового, поетичного та драматургічного текстів першотвору.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: ознайомити студентів із;

Вивчення навчальної дисципліни «**Чеська історична проза XIX-XX століття**» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (ФК) компетентностей:

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ЗК 03 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ФК02 Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства

ФК04 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумови вивчення навчальної дисципліни «**Чеська історична проза XIX-XX століття**» не зазначено в структурно-логічній схемі освітньої програми (ОП).

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Чеська історична проза XIX-XX століття**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства	ПРН 08
Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.	ПРН 11

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Чеська історична проза XIX-XX століття**»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Відповідно до програмних результатів навчання студенти повинні знати: взаємозв'язок літератури з життям, характерні риси епохи, відображені у вивченому творі; суспільну роль художньої літератури; основні етапи розвитку чеської літератури; найважливіші факти літературного процесу; світове значення чеської літератури; найважливіші відомості про творчі методи та літературні напрями.	ПРН 08
студенти повинні вміти: знаходити ознаки роду та жанру художнього твору і розрізняти твори різних жанрів; визначати елементи сюжету і позасюжетні елементи та їх роль у художньому творі; виявляти основні проблеми,	ПРН 11

поставлені у творі, що вивчається; визначати роль героїв у розкритті ідейного змісту твору та їхню авторську оцінку; характеризувати героїв твору; визначати взаємозв'язок світогляду і творчості письменника; виявляти найхарактерніші ознаки творчого методу та літературного напрямку; аналізувати твір з урахуванням його художньої, естетичної та ідейної цілісності й авторської.	
---	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання з дисципліни «**Чеська історична проза XIX-XX століття**» є: поточний контроль на практичних заняттях, контроль результатів опанування тем і виконання завдань, запланованих у межах самостійної й індивідуальної роботи (як-от: реферат, наукове есе, стаття, тези, доповідь на семінарі); підсумковий контроль здійснюється у формі модульної роботи та заліку. Під час навчання використовуються такі основні методи: 1) традиційні: вербальні (розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія), наочні (ілюстрування, демонстрування, метод самостійного спостереження студента), практичні (практичні роботи), проблемний, аналітико-синтетичний методи, індукція, дедукція, порівняння, узагальнення; 2) інтерактивні методи; 3) методи контролю і самоконтролю в навчальній діяльності.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: усне опитування, виступи студентів під час обговорення питань, письмовий експрес-контроль, тестування, підготовка рефератів, доповідей, презентацій.

Форма модульного контролю: модульна контрольна робота.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	Індивідуальна (самостійна) робота	50	100
7	7	8	8	20		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума

T5	T6	T7	T8	Індивідуальна (самостійна) робота	50	100
7	7	8	8	20		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	30	4	30
Індивідуальні завдання (презентація, реферат, есе тощо)	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі студенти. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати модульної контрольної роботи (МКР) та поточного контролю під час практичних занять, самостійної роботи.

Модульна контрольна робота складається з 2-х частин: теоретичного блоку розписових питань (2 питання - максимально 20 балів) та блоку практичних завдань (3 завдання максимально 30 балів), що містить завдання на аналіз художніх творів.

Студент має право підвищити оцінку модульного зрізу, складаючи залік.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни «**Чеська історична проза XIX – XX століття**» здійснюється у формі заліку, який проводиться в усній формі шляхом співбесіди.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращення він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «**Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті**» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання здобувачів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку « добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	зараховано
74-81	C	добре	зараховано
64-73	D	задовільно	зараховано
60-63	E		зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного	не зараховано з

		складання	МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Тема 1. Исторická beletrie. Pojem, znaky, díla s historickou tematikou ve světové a české literatuře. Žánry historických děl.

Тема 2. Исторický román. Typy historického románu. Znaky historického románu.

Тема 3. Periodizace historické beletrie v české literatuře. Historická tematika v nejstarší české literatuře. Panonské Legendy. Přemyslovské Legendy. Kosmova Kronika. Zbraslavská Kronika (Petr Žitavský). Dalimilova Kronika. Trojanská Kronika. Husitská Kronika (Vavřinec Z Březové). Kronika Václava Hájka z Libočan.

Тема 4. Druhá fáze rozvoje historické prózy - období národního obrození. Rukopis Královédvorský A Rukopis Zelenohorský. Dějiny národu českého v Čechách i na Moravě (František Palacký). Divadelní hry Václava Tháma. Václav Kliment Klicpera rytířské hry Blaník, Loketský zvon, Božena, Jan za chrta dán, historická hra Soběslav selské kníže. Klicperova historická próza. *Máchova historická* povídka Křivoklad. historická próza a divadelní hry Josefa Kajetána Tyla.

Модуль 2.

Тема 5. Třetí fáze historické prózy – realismus. Václav Beneš Třebízský: Ze zapomenutých pamětí, Bludné duše. Národní dějiny v díle Aloise Jiráska. historické romány Zikmunda Wintra.

Тема 6. Nová koncepce českého historického románu v meziválečném a válečném období. Valdštejnské trilogie Bloudění a Rekviem Jaroslava Durycha. Román Markéta Lazarová V.Vančury jako zrušení dosavadní koncepce historické prózy. Román Františka Kožíka Největší z pierotů - nový typ literární biografie. Historický román za okupace: Pole orná a válečná, Obrazy z dějin národu českého V.Vančury. Miloš Václav Kratochvíl a jeho díla historická.

Тема 7. Исторická díla ve 2 pol.20 století. Příklon k jiráskovské tradici - Antonín Zápotocký. Jarmila Loukotková - Navzdory básník zpívá. Demytizace dějin (V.Kaplického Kladivo na čarodějnice, romány J.Šotoly, V. Körnera, O. Daňka. Románové pentalogie a trilogie Vladimíra Neffa. Jiří Šotola - Tovyryštvo Ježíšovo, Kuře na rožni, Svatý na mostě. M.V. Kratochvíl - Evropa tančila valčík, Evropa v zákopech - prvky literatury faktu, Život Jana Ámose, Lásky královské - o posledních Přemyslovcích. Ladislav Fuks -Vévodkyně a kuchařka. Historické fresky, čtivost, řemeslná dovednost v historických románech Jarmily Loukotkové.

Тема 8. Исторická próza po roce 1989. Biografický román v téměř nadčasovém konceptu: Minulost – prostor nekonečných možností: Miloš Urban Poslední tečku za Rukopisy , Praga Piccola, Lord Mord , Stínu katedrály. Petr Stančík Mlýn na mumie, Andělí vejce. Ságy z krátkého století: rodinné ságy *Na krásné modré Dřevnici Antonína Bajaji*, *Gumový betlém Jaroslava Kovandy*. Rodinném příběhu románu *Hana Aleny Mornštajnové*, *Největší muž na světě*, v románu *Pavla Brycze*, *Žitkovské bohyně Kateřiny Tučkové*.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Денна форма						
Модуль 1.						
Тема 1. Historická beletrie	12	2	2			8
Тема 2. Historický román	14	2	2			10
Тема 3. Periodizace historické beletrie v české literatuře	16	2	4			10
Тема 4. Druhá fáze rozvoje historické prózy - období národního obrození	14	2	2			10
Модульна контрольна робота 1	2	2				
Разом за модуль	58	10	10			38
Модуль 2.						
Тема 5. Třetí fáze historické prózy – realismus	14	2	2			10
Тема 6. Nová koncepce českého historického románu v meziválečném a válečném období	18	4	4			10
Тема 7. Historická díla ve 2 pol.20 století	14	2	2			10
Тема 8. Historická próza po roce 1989	14	2	2			10
Модульна контрольна робота 2	2	2				
Разом за модуль	62	12	10			40
Разом за семестр	120	22	20			78

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання:					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
Заочна форма						
Модуль 1.						
Тема 1. Historická beletrie	14	1				13
Тема 2. Historický román	14	1				13
Тема 3. Periodizace historické beletrie v české literatuře	15	1				14
Тема 4. Druhá fáze rozvoje historické prózy - období	15	1				14

národního obrození						
Модульна контрольна робота 1						
Разом за модуль	58	4				54
Модуль 2.						
Тема 5. Třetí fáze historické prózy – realismus	14	1				13
Тема 6. Nová koncepce českého historického románu v meziválečném a válečném období	16	2	1			13
Тема 7. Historická díla ve 2 pol.20 století.	17	2	1			14
Тема 8. Historická próza po roce 1989	15	1				14
Модульна контрольна робота 2						
Разом за модуль	62	6	2			54
Разом за семестр	120	10	2			108

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Historická beletrie v světové a české literatuře. Žánry historických děl	2	-
2	Historický román. Typy historického románu	2	-
3	Historická tematika v nejstarší české literatuře.	4	-
4	Historická díla v období národního obrození	2	-
5	Pojetí národních dějin v období realismu	2	-
6	Vývoj českého historického románu v meziválečném a válečném období	4	1
7	Vývoj českého historického románu ve 2 pol.20 století	2	1
8	Historická próza po roce 1989	2	-
Разом		20	2

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Světová historická beletrie-žanry, specifika České legendy. Zpracování českých lidových legend v české beletrii	8	13
2	Subžánry historického románu	10	13
3	Historická látka v staročeských legendách a kronikách	10	14
4	Svět heroických věků, idealizovaných představ o minulosti v romantismu	10	14
5	Panoramatické „obrazy“ z konkrétních úseků dějin v období realismu Románové kroniky A.Jiráska	10	13
6	Regionálně zaměřená historická próza, J.Š. Baar trilogie <i>Paní</i>	10	13

	<i>komisarka, Osmáčtyřicátníci, Lůsy.</i>		
7	Téma hledání identity člověka v soukolí dějin v historickém románu 70. a 80. let (V. Körner <i>Lékař umírajícího času</i>)	10	14
8.	Vývojové tendence v současné literatuře	10	14
	Разом	78	108

Самостійна робота включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед підсумковим контролем; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

6.5. Індивідуальні завдання

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка рефератів та їх презентація; анотація опрацьованої наукової літератури, статей, досліджень; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем, прочитання художніх творів та підготовка «Щоденника читача».

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: ноутбук/ПК, проєктор.

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; система електронного навчання Moodle; внутрішня корпоративна електронна пошта УжНУ.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Петрица Н.М. Зламана П. Чеська історична проза XIX-XX ст.: методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів 1 курсу ОПП «Чеська мова та література» ОС магістр галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська». Ужгород, 2023. 30 с.

Допоміжна література

1. Dokoupil B. *Nad českou historickou prózou poválečného čtyřicetiletí. In: Česká historická próza (1945-1985): sborník materiálů z vědecké konference 29. Bezručovy Opavy: (17.-18. září 1986).* Opava: Slezské zemské muzeum, 1990. S. 4-19.
2. Dokoupil B. *K typologii historického románu.* In: Česká literatura, roč. 27, 1979, s.206-220.
3. Hloušková Z. *Historický román. U nás* [online]. Roč.27(2017), č.2 [cit. 2018-04-21]. [Dostupné online.](#)
4. Machala L., Galík J., Gilk E. et al. *Panorama české literatury.* Praha: Knižní klub, 2015. Universum.

5. Genčiová M. Zamyšlení k problému historismu v literatuře pro děti a mládež. In Zlatý máj: časopis o dětské literatuře. Praha: Albatros, 1989, ročník 33, č. 2.
6. Gilk E. Historická próza – Protifaktová historická fikce – historická fantasy. Situace českého historického románu po roce 1989. In Bohemica Olomucensia 4, Univerzita Palackého v Olomouci, 2010.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Historické romány. *www.historickeromany.cz* [online]. [cit. 2018-04-08]. [Dostupné online.](#)
2. <https://www.czechlit.cz/cz/feature/historicky-roman-v-soucasne-ceske-literature-versus-tema-dejin-v-ceske-proze-po-roce-2000/>

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___ / 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ___).
(потрібне підкреслити)

протокол № ___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)